EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 30.5.2012
COM(2012) 304 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reformem Dánska na rok 2012

a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Dánska na období 2012–2015

{SWD(2012) 304 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Dánska na rok 2012

a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Dánska na období 2012–2015

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy[2], a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise[3],

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu[4],

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

po konzultaci s Hospodářským a finančním výborem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. března 2010 schválila Evropská rada návrh Evropské komise zahájit novou strategii pro zaměstnanost a růst, Evropa 2020, založenou na intenzivnější koordinaci hospodářských politik, které se zaměří na klíčové oblasti, v nichž je třeba přijmout opatření za účelem posílení evropského potenciálu pro udržitelný růst a konkurenceschopnost.

(2) Dne 13. července 2010 přijala Rada doporučení o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Unie (na období 2010–2014) a dne 21. října 2010 přijala rozhodnutí o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států[5], které společně

---

1 Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.
3 COM(2012) 304 final.
4 P7_TA(2012)0048 a P7_TA(2012)0047.
5 Rozhodnutí Rady 201/238/EU ze dne 26. dubna 2012.

tvoří „integrované hlavní směry“. Členské státy byly vyzvány, aby vzaly integrované hlavní směry v úvahu v rámci svých vnitrostátních politik v oblasti hospodářství a zaměstnanosti.

(3) Dne 12. července 2011 přijala Rada doporučení k národnímu programu reforem Dánska na rok 2011 a vydala stanovisko k aktualizovanému konvergenčnímu programu Dánska na období 2011–2014.

(4) Dne 23. listopadu 2011 přijala Komise druhou roční analýzu růstu, která zahájila druhý evropský semestr integrované koordinace politik *ex ante* vycházející ze strategie Evropa 2020. Dne 14. února 2012 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování[6], ve které je Dánsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.

(5) Dne 2. března 2012 potvrdila Evropská rada jak priority pro zajištění finanční stability a fiskální konsolidace, tak opatření na podporu růstu. Zdůraznila potřebu další diferencované fiskální konsolidace podporující růst, obnovy běžného poskytování úvěrů ekonomice, podpory růstu a konkurenceschopnosti, řešení nezaměstnanosti a sociálních dopadů krize a modernizace veřejné správy.

(6) Dne 2. března 2012 Evropská rada rovněž vyzvala členské státy účastnící se Paktu euro plus, aby představily své závazky včas, tak aby mohly být zahrnuty do jejich programů stability či konvergenčních programů a národních programů reforem.

(7) Dne 30. dubna 2012 předložilo Dánsko svůj konvergenční program na období 2012–2015 a národní program reforem na rok 2012. Aby se vzaly v úvahu jejich vzájemné vazby, byly oba programy posuzovány současně. Komise ve svém hloubkovém přezkumu[7] podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 dospěla k závěru, že Dánsko se potýká s vnitřní a vnější nerovnováhou, i když nikoliv nadměrnou.

(8) Na základě posouzení konvergenčního programu na rok 2012 podle nařízení Rady (ES) č. 1466/97 zastává Rada stanovisko, že makroekonomický scénář, z něhož vycházejí rozpočtové projekce v programu, je realistický. Scénář počítá s růstem HDP o 1,2 % v roce 2012 a 1,5 % v roce 2013, což je vesměs v souladu s prognózou Komise z jara 2012, která pro uvedené roky předpokládá růst 1,1 % a 1,4 %. Podle toho jsou i schodky veřejných financí v konvergenčním programu (4,0 % HDP v roce 2012 a 1,8 % HDP v roce 2013) mírně nižší než v prognóze Komise z jara 2012 (4,1 % a 2,0 % HDP). Cílem rozpočtové strategie nastíněné v programu je náprava nadměrného schodku do roku 2013 a dosažení střednědobého rozpočtového cíle, jímž je přinejmenším strukturálně vyrovnaný rozpočet, v roce 2020. Program tedy potvrzuje dřívější střednědobý cíl, jenž náležitě zohledňuje požadavky Paktu o stabilitě a růstu. Celkový schodek plánovaný v roce 2013 odpovídá včasné nápravě nadměrného schodku veřejných financí a fiskální úsilí plánované v uvedeném roce je – na základě (nově vypočteného) strukturálního salda rozpočtu[8] – v souladu s doporučením Rady vydaným v červenci 2010 v rámci postupu při nadměrném schodku. Oproti dřívějším plánům se proces konsolidace posunul více směrem ke

---

6 COM(2012) 68 final.

7 SWD (2012) 153 final.

8 Cyklicky očištěné saldo, bez vlivu jednorázových a dočasných opatření, jež útvary Komise pomocí společně dohodnuté metodiky znovu vypočítaly na základě údajů v programu.

konci programového období a v roce 2013 je zapotřebí vyvinout značné úsilí k zajištění nezbytné strukturální korekce. Riziko nedodržení referenční hodnoty 3 % HDP v roce 2013 je omezené: podle prognózy Komise z jara 2012 bude schodek veřejných financí činit 2,0 % HDP. Na základě (nově vypočteného) strukturálního rozpočtu salda nebude od roku 2013 odhadované zlepšení strukturálního salda rozpočtu dosahovat úrovně 0,5 % HDP požadované v Paktu o stabilitě a růstu. Zároveň se očekává, že míra růstu veřejných výdajů bude při zohlednění diskrečních opatření na straně příjmů v souladu s výdajovým kritériem Paktu o stabilitě a růstu. Část rozpočtových schodků bude financována snížením vkladů vlády u dánské národní banky. Hrubý veřejný dluh se podle projekcí sníží ze 46,5 % HDP v roce 2011 na 41,1 % v roce 2015, což je značně méně než 60 % HDP.

(9) Klíčovou prioritou je pro Dánsko zvýšit nabídku práce, a zajistit tak budoucí prosperitu a fiskální udržitelnost. V roce 2011 Dánsko dokončilo ambiciózní reformu systému dobrovolného předčasného odchodu do důchodu a předložilo dříve plánované zvýšení zákonného věku odchodu do důchodu a jeho navázání na naději dožití. Nyní je třeba se zaměřit na reformu systému invalidních důchodů a systému dotovaného zaměstnávání (tzv. *flex-job*). Vláda předložila v této oblasti návrh reformy, jež by měla být bezodkladně provedena. Je třeba rovněž řešit rostoucí rozdíly v zaměstnanosti lidí z rodin migrantů a zbytku pracující populace.

(10) V posledních desetiletích se v Dánsku zpomalil růst produktivity práce, přičemž jednou z příčin je slabá výkonnost vzdělávacího systému. I přes vysoké výdaje na vzdělávání je kvalita dánského školství podle průzkumu PISA OECD pouze průměrná. Studenti také dokončují své studium v pozdějším věku než v jiných členských státech a relativně vysoká je i míra předčasného ukončování studia na institucích odborného vzdělávání. V reakci na problémy v této oblasti vláda oznámila řadu nových opatření zaměřených jak na povinnou školní docházku, tak na sekundární vzdělávání. Rozpočet na rok 2012 rovněž podporuje zavádění sociálních doložek v rámci zadávání veřejných zakázek a souvisejících opatření, díky čemuž bude pro soukromé společnosti finančně výhodné nabízet učňovskou přípravu a přibude volných míst. Větší nabídka učňovských míst bude také předmětem jednání tripartity a zabývat se jí bude i meziresortní výbor.

(11) Jiným možným důvodem pomalého růstu produktivity je poměrně slabá hospodářská soutěž v Dánsku. V roce 2011 byl přijat „balíček pro hospodářskou soutěž“ zaměřený především na stavebnictví, maloobchodní odvětví, zdravotnictví a služby veřejného sektoru. S cílem přijmout případná nová opatření se prověřuje jednak hospodářská soutěž v odvětví taxislužby a přepravních služeb, jednak liberalizace lékáren. V současné době probíhají jednání s regionálními a místními správami o otázce zvyšování počtu veřejných zakázek v obcích a regionech. V této souvislosti vládní výbor nedávno dospěl k závěru, že dánské právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže je třeba posílit a že sankce za jejich porušení jsou příliš nízké, a nemají tak odrazující účinek. Vzhledem k tomu, že za poslední rok byl v této oblasti přijat jen omezený počet konkrétních iniciativ, jsou potřeba další opatření, která by uvedený problém náležitě řešila.

(12) Hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 potvrdil, že vysoké hrubé zadlužení domácností je sice do určité míry strukturálním rysem dánského hospodářství (přičemž majetek domácností značně přesahuje jejich zadlužení), přesto se obavy ohledně dluhů domácností objevují, jelikož v důsledku vývoje na trhu s

bydlením se zadlužení dostalo nad úroveň odůvodnitelnou strukturálními faktory. Od roku 2003 se změnila i skladba hypotečních úvěrů: na úkor splátkových úvěrů s pevnou úrokovou sazbou narůstá obliba úvěrů osvobozených od splátek a s pohyblivou sazbou. V současnosti proto domácnosti při dané míře zadlužení pociťují nárůst úrokových sazeb a výkyvy cen nemovitostí silněji, než tomu bylo před deseti lety. Tím se zvyšují potenciální rizika pro finanční a hospodářskou stabilitu. Dánsko přijalo příslušná opatření, jež mají riziková místa v systému hypoték řešit. Kromě toho ministerstvo obchodu a růstu nyní analyzuje rozdělení aktiv a pasiv v domácnostech a potenciální zranitelnost domácností v případě různých hospodářských otřesů. Rovněž by však měla být zvážena opatření, jimiž by se ve střednědobém horizontu předešlo procyklickému vývoji na trhu s bydlením a jež by měla v ideálním případě spočívat v nové úpravě zdanění majetku podle jeho skutečné ceny na trhu. Budoucím procyklickým účinkům by se mohlo předejít i díky odstranění limitů pro každoroční nárůst daně z obecních pozemků. Tato opatření by měla být zaváděna postupně, jelikož je třeba brát v potaz současnou potřebu stabilizace na trhu s bydlením.

(13) Dánsko učinilo řadu závazků v rámci Paktu euro plus. Tyto závazky, jakož i plnění závazků předložených v roce 2011, se týkají podpory zaměstnanosti, zvýšení konkurenceschopnosti, posílení udržitelnosti veřejných financí a finanční stability. Komise posoudila plnění závazků v rámci Paktu euro plus. Výsledky posouzení byly zohledněny v doporučeních.

(14) V rámci evropského semestru vypracovala Komise důkladnou analýzu hospodářské politiky Dánska. Posoudila konvergenční program a národní program reforem a předložila hloubkový přezkum. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Dánsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, vzhledem k tomu, že je potřeba posílit celkovou správu ekonomických záležitostí Evropské unie tím, že budou do vnitrostátních rozhodnutí zahrnuty vstupy na úrovni EU. Její doporučení v rámci evropského semestru se odrážejí v doporučeních v bodech 1 až 5 níže.

(15) Na základě tohoto posouzení Rada přezkoumala konvergenční program Dánska a její stanovisko[9] se odráží zejména v doporučení v bodě 1 níže.

(16) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení Rada přezkoumala národní program reforem Dánska na rok 2012 a konvergenční program Dánska. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 se odrážejí zejména v doporučeních v bodech 3, 4 a 5 níže,

DOPORUČUJE, aby Dánsko v období 2012–2013 provedlo tato opatření:

1. Provádět podle plánu rozpočtovou strategii s cílem zajistit nápravu nadměrného schodku do roku 2013 a dosáhnout roční průměrné strukturální korekce uvedené v doporučeních Rady v rámci postupu při nadměrném schodku. Dále pak usilovat o odpovídající strukturální korekci s cílem dosáhnout dostatečného pokroku při plnění střednědobého rozpočtového cíle včetně splnění výdajového kritéria.

2. Podniknout další kroky ke zvýšení dlouhodobé nabídky práce, a to reformou systému invalidních důchodů, lepším zacílením systémů dotovaného zaměstnávání (tzv.

[9] Podle čl. 9 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

systém *flex-job*) na osoby se sníženou pracovní schopností a zvýšením zaměstnatelnosti osob z rodin migrantů.

3. Provést bezodkladně oznámená opatření na zvýšení nákladové efektivnosti vzdělávacího systému, snížit předčasné ukončování studia, a to zejména v oblasti odborného vzdělávání, a zvýšit počet učňovských míst.

4. Pokračovat v úsilí o odstraňování překážek pro hospodářskou soutěž, zejména v odvětví místních služeb, maloobchodu a stavebnictví, mimo jiné tím, že se zadávání veřejných zakázek na služby v obcích a regionech více otevře hospodářské soutěži a zajistí se dostatečně odrazující sankce v právních předpisech v oblasti hospodářské soutěže.

5. Zvážit další preventivní opatření na posílení stability trhu s bydlením a finančního systému ve střednědobém horizontu, včetně zohlednění výsledků probíhající studie ministerstva obchodu a růstu o rozdělení aktiv a pasiv v domácnostech a přezkumu systému zdanění majetku a obecních pozemků.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně